

Enkhuizer bol *Wendel*, een echt familieschip

Het is ideaal als een schip door meerdere mensen gebruikt kan worden. En dat is het geval bij Enkhuizer bol *Wendel*, waaraan drie generaties plezier beleven. Ooit werd de bol door een oudoom geschonken aan Cees Meester, vader van drie zonen. Cees zeilt doordeweeks. Zoon Jeroen trekt er in de weekends en vakanties met zijn vrouw en driejarige dochter op uit. Door: **Wim de Bruijn** Foto's: **Fam. Meester**

In SdZ 2018.9 schreven we uitgebreid over de Enkhuizer bol *Losbol*, een ontwerp van J.K. Gipon. Er was na een expositie op de HISWA in 1964 veel belangstelling voor dit scheepstype en er werden veertien 7 meter lange bolletjes gebouwd door Jan Kooijman in Zwijndrecht die zijn casco's toen nog liet bouwen door Willem van der Torre, op diens jachtwerf Delta in Brielle. Van de daarna ontworpen 7,35 m Enkhuizer bol werden er nog eens achttien exemplaren gebouwd. Dat was een unicum voor die tijd, zeker als je beseft dat de meeste, zo niet alle, van deze bollen eigenlijk nog in de vaart zijn. Dat

waren dus echte kwaliteitscasco's! Het casco van de *Wendel* werd op de HISWA besteld door W. van Loo uit Lochem. Toen het casco klaar was werd het voorzien van een 2-cilinder Albin diesel van 20 pk, en daarna afgeleverd bij de timmerloods van Zielman in Ankum. Vader Zielman en zijn zoon waren prima timmerlieden, maar hadden van jachten geen kaas gegeten. Samen met Van Loo werd de betimmering aangebracht en in 1969 kon het scheepje, genaamd *Bolleke Beer*, te water. Het jachtje werd gemeten en kreeg zeilnummer VC 140, dat nummer staat nog steeds in het, inmiddels weer kersverse, groot-

boven: De *Wendel* onder vol tuig en met een volle kuip op de Loosdrechtse Plassen

zeil. Ondanks de meetbrief worden er weinig wedstrijden gezeild. Jeroen Meester (40), die vanaf zijn jonge jaren heel veel met het bolletje heeft gezeild, merkt op dat het niet zo leuk is om vaak als laatste binnen te komen, soms als de boeien al worden opgeruimd. 'We hebben voor het 4 ton zware scheepje echt veel wind nodig en geen kruisrak, dan gaat het best aardig,' zegt hij. Dat kunnen we zelf constateren als we voor deze reportage een paar uur heerlijk op de Loosdrechtse Plassen zeilen. Er staat een stevige bries

en met een knik in de schoot loopt de *Wendel* best lekker. De bol is nog een tikkeltje loefgierig, maar als de splinternieuwe kluiver wordt gezet, ligt de *Wendel* helemaal in balans.

Tweede eigenaar

In 1974 koopt Jacob Hagen de bol, de ligplaats wordt De Driesprong aan de Loosdrechtse Plassen. Hij heeft daarvoor al een 7 m Enkhuizer bol gehad met naam *Wendel*, genoemd naar een tante van hem, en schroefde na de koop eenvoudig de naamborden los om ze mee te nemen naar de grotere bol. Pas onlangs zijn deze borden vervangen door nieuwe, met letters voorzien van bladgoud. Van jongs af zeilde Jeroen met zijn broers en ouders af en toe mee met de *Wendel*. De drie broers gingen naar de zeeverkenners en op zijn zestiende bracht Jeroen de bol al samen met 'Oom Jacob en Tante Diny' naar een VSRP-reünie in Friesland. Maar Jacob werd te oud voor het zeilen en in het jaar 2000 werd de *Wendel* offici-

SCHIPPERS VAN DE KRING

De *Wendel* is een echt familieschip. Maar naast vader Cees en broers Sander en Wouter zeilt Jeroen wel het meest met de bol, samen met zijn vrouw Hanne en hun driejarige dochtertje Lola Celesta. De vakanties worden meestal zo gepland dat ze kunnen meedoen met de zomerreünie van de VSRP. Dit jaar moet het schip naar Hellevoetsluis en de reünie is net op de laatste dag van de vakantie afgelopen. Dus moet er binnen de familie Meester geïmproviseerd worden, maar voor het plezier dat ze aan een reünie beleven, hebben ze veel over. Vader Cees zeilt vaak door de week en gebruikt het schip graag als onderkomen. Jeroen is best handig, maar met een drukke baan in IT-sector komt het onderhoud grotendeels op Cees neer. Zoon Sander onderneemt na Jeroen het meest en als er op Loosdrecht een admiraliteitsweekend is maakt hij graag gebruik van wat meer comfort. Zoon Wouter zeilt graag af en toe mee, en schilderen en lakken kan hij gelukkig ook.

boven: Een uniek beeld, de *Wendel* droogliggend op het Wad, gefotografeerd met een drone

midden: Het 7,35 m lange bolletje houdt zich uitstekend op ruw water

rechts: Hier droogliggend is de vorm van de 7,35 m Enkhuizer bol goed te zien

eel overgedragen aan de familie Meester. De bol werd meegenomen naar een scoutingkamp op de Reeuwijkse plassen en naar Friesland, want dat was voor de broers wel wat anders zeilen dan in een Lelievlet.

's Winters ging de *Wendel* altijd naar jachtwerf Bouwman in Kortenhoeve. Toen De Driesprong een keer in vlammen opging, werd een ligplaats gevonden bij Het Anker aan de Oud-Loosdrechtse dijk, ook in Loosdrecht. Toen er daar 's winters ook een goede winterstalling beschikbaar kwam,

was de beslissing snel genomen en sindsdien ligt de *Wendel* het hele jaar in Loosdrecht.

Reünies en evenementen

De *Wendel* is vanaf 1980 een trouwe gast bij

links: Met de mast plat heb je een doorvaarthoogte van maar 1,92 meter

boven: De Meesters zoeken graag de gezelligheid van een zomerreünie op. Deze opname werd gemaakt tijdens een aanbrenghoortocht naar Zeeland in 2007

linksonder: Op het roer zitten drie wegklapbare treden, zodat je gemakkelijk aan boord kunt komen

onder: Samen met veel verschillende typen ronde en platbodemjachten zeilen, maakt een evenement juist zo boeiend

zomerreünies van de VSRP, omdat de Meesters al heel wat jaren bij deze vereniging zijn aangesloten. Ze zijn ook al jaren SKVR-lid, maar hebben geen gelegenheid om ook nog aan evenementen van die club deel te nemen. Dat wordt wellicht anders nu beide verenigingen steeds meer samen evenementen gaan organiseren.

Ook aan de meeste SAILs werd deelgenomen. Op mijn vraag of er dan gelegenheid is om te zeilen zegt Jeroen direct dat ze, als het even kan, tijdens de SAIL in van IJmuiden naar Amsterdam zeilen. Tijdens SAIL worden tochten voor ronde en platbodemjachten georganiseerd naar de Zaanse Schans en naar Ouderkerk aan de Amstel en terug en dan wordt er zoveel mogelijk gezeild. Als ze op vakantie naar het Wad gaan, wordt met een groepje van vier platbodems afgesproken. Het gezamenlijk droogvallen en bij elkaar aan boord borrelen en eten wordt erg gewaardeerd.

Ook aan de afgelopen SAIL Harlingen hebben ze goede herinneringen. Alleen jammer dat tijdens de tocht naar Harlingen de wind pal tegen was. Op de terugreis was de wind weer 180 graden gedraaid. Zo werd het grotendeels een motorvakantie, met maar drie dagen zeildagen.

Onderhoud

Vader Cees deed eigenlijk al jarenlang het onderhoud en als de zoons tijd hadden hielpen ze mee. Cees schildert niet alleen, maar zoekt voortdurend naar oplossingen om het onderhoud te verminderen. Al in 1986 werd het onderwaterschip tot het berghout gestraald en in een tweecomponenten systeem gezet. Het onderhoud onder water is zo tot een minimum teruggebracht. Als er niet wordt gevaren zorgt een kuintent ervoor dat het houtwerk in de kuip niet te lijden heeft van zonlicht of regen. Over het voorluik zit een

De restanten van een luik, dat vader Cees weer helemaal nieuw maakte

keurige hoes. Het scheelt elk jaar heel wat uren aan onderhoud.

In de kuip zien we twee wegneembare luiken en twee vaste luiken. De oude stalen luiken zijn vervangen door luiken van hechthout bekleed

met teak en de naden zijn gerubberd. Zwaarden en roer werden uit elkaar gehaald. De betonstalen verbindingsspennen, die het hout zwart laten kleuren, werden vervangen door acaciahout. Het schuifluik was erg hoog en schoof slecht. Het werd verwijderd en Cees maakte een veel lichter, goed glijdend nieuw schuifluik. Ook de zittingen van de kuipbanken zijn allemaal vernieuwd. Aan het interieur is ook het nodige aangepast. Het koelkastje dat onder een kuipbank zat, zit nu onder het kookgedeelte in de kajuit aan bakboord. Ernaast is ook een handig apothekerskastje gemaakt. De banken in de kajuit zijn verhoogd, zodat je niet meer met je hoofd onder het gangboord zit, maar ervoor. Dat scheelt hoofden stoten, maar je wint er enorm aan bergruimte mee, met goed lopende, diepe, laden onder de banken. Passend in de tijdgeest is aan bakboord een dinette gemaakt waaraan je met vier personen kunt eten. Uiteraard kan de tafel in een handomdraai zakken en heb je zo een dubbelbed. Maar dat gebeurt zelden, want onder het voordek

boven: De *Wendel* heeft een prachtige ligplaats bij Het Anker in Loosdrecht

onder: Via de Vecht kom je vanzelf in Utrecht uit en kun je, dankzij de lage kruiphoogte, dwars door de stad varen

links: Zeilend op de *Amer* heb je, alleen zeilend op grootzeil en fok, wel wat wind nodig

is een tweepersoons kooi en er is nog een eenpersoonskooi. Het voordeel is dat de opbouw nog 50 cm naar voren doorloopt, zodat je in het vooronder ruimte hebt om je aan en uit te kleden. Er is verder in de loop der jaren veel vernieuwd. Vader Cees verving alle bedrading, omdat de oude draden hier en daar al smeltsporen in het Tempexschuim hadden achtergelaten... Bovendien moest er een leiding door de mast voor de marifoonantenne worden gemaakt. In de kuip kun je nu zelfs je telefoon opladen.

De giek moest op een gegeven ogenblik worden verlengd. Cees liet een fraai lummelbeslag van rvs maken en verlengde de giek met een fraaie puntvormige las. Zo zie je tal van handige verbeteringen aan deze Enkhuizer bol die alweer 50 jaar oud is. Jeroen merkt op dat je met een

diepgang van maar 60 cm werkelijk overal kunt komen. Vooral op plekjes waar kieljachten niet kunnen komen en dat kan heel plezierig zijn.

Nieuwe Zeilen

Er is jarenlang met de eerste zeilen van Moleenaar uit Grouw gezeild. Maar vorig jaar werden een nieuw grootzeil, een botterfok en een kluiwer besteld, wederom van Zeilmakerij Molenaar. Dat zeilt toch wel een stuk beter dan die oude zeilen, constateert Jeroen als we met een 5 mijls vaartje over de plas scheuren. Helaas zie je vaak dat er met heel oude zeilen wordt gezeild. De opmerking: 'het doek is nog niet versleten, dus kan het nog best mee' gaat echt niet op als je optimaal wilt zeilen. In de loop der tijd gaat de juiste vorm uit de zeilen en dan loopt ook de voortstuwende kracht terug. Als de achterlijken te veel rekken, gaan ze trillen of klapperen en dat remt. Vergeet niet dat 'zeilen de motor van je schip zijn', dat was een wijsheid die ik in de jaren zeventig al van zeilmaker Douwe Gaastra hoorde. Hij won met zijn schouw met perfect gesneden zeilen dan ook vele wedstrijden, want het schip liep heel hoog en heel hard!

